

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра клеточной биологии и биоинженерии растений

МЕЛЬНИК Алеся Владимировна

**ВЛИЯНИЕ РЕГИОНА ПРОИЗРАСТАНИЯ И ТЕМПЕРАТУРЫ
НА**

ВСХОЖЕСТЬ СЕМЯН *AMBROSIA ARTEMISIIFOLIA* L.

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель:
кандидат биологических наук,
доцент С.Н. Филиппова

Допущена к защите

«___» _____ 2025 г.

Зав. кафедрой клеточной биологии и биоинженерии растений
Кандидат биологических наук, доцент О.Г. Яковец

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Дипломная работа 51 с., 27 рис., 56 источника.

ИНВАЗИВНЫЕ РАСТЕНИЯ, БОРЩЕВИК СОСНОВСКОГО,
КАНАДСКИЙ ЗОЛОТАРНИК, КЛЕН ЯСЕНЕЛИСТНЫЙ, РОБИНИЯ
ЛЖЕАКАЦИЯ, ЭХИНОЦИСТИС ЛОПАСТНОЙ, ИНВАЗИИ РАСТЕНИЙ.

Объект исследования: *Ambrosia artemisiifolia* L. (амброзия полыннолистная) — инвазивный сорняк, распространенный в различных климатических зонах.

Цель работы: исследование влияния региона произрастания и температуры на всхожесть семян *Ambrosia artemisiifolia* L.

Методы исследования: сбор и подготовка семян, экспериментальные условия, оценка параметров, статистика.

Полученные результаты: Семена *Ambrosia artemisiifolia* L. демонстрируют выраженную региональную адаптацию:

- Популяции из холодных регионов эффективнее используют низкие температуры.
- Семена из засушливых зон устойчивы к экстремальным температурам, что объясняет их инвазивность.
- Результаты указывают на риск расширения ареала амброзии при глобальном потеплении, особенно в регионах с повышением средних температур.

РЭФЕРАТ

Дыпломная работа 51 с., 27 мал., 56 крыніцы.

ІНВАЗІЎНЫЯ РАСЛІНЫ, БАШЧАВІК САСНОЎСКАГА, КАНАДСКІ ЗАЛАТАРНІК, КЛЕН ЯСЕНЕЛІСТНЫ, РАБІНІЯ ЛЖЭАКАЦЫЯ, ЭХІНАЦЫСТЫС ЛАПАСНАЙ, ІНВАЗІІ РАСЛІН.

Аб'ект даследавання: *Ambrosia artemisiifolia* L. (амброзія полынолістная) - інвазіўныя пустазелле, распаўсюджаны ў розных кліматычных зонах.

Мэта працы: вывучыць уплыў геаграфічнага паходжання насення і тэмпературных умоў на іх усходжасць, каб ацаніць адаптацыйны патэнцыял віду і прагназаваць яго распаўсюджванне ва ўмовах змены клімату.

Метады даследавання: збор і падрыхтоўка насення, эксперыментальныя ўмовы, ацэнка параметраў, статыстыка.

Атрыманыя вынікі: Сямёна *Ambrosia artemisiifolia* L. дэманструюць выяўленую рэгіянальную адаптацыю:

- Папуляцыі з халодных рэгіёнаў больш эфектыўна выкарыстоўваюць нізкія тэмпературы.
- Сямёна з засушлівых зон устойлівыя да экстрэмальных тэмператур, што тлумачыць іх інвазіўнасць.
- Вынікі паказваюць на рызыку пашырэння арэала амброзіі пры глабальным пацяпленні, асабліва ў рэгіёнах з павышэннем сярэдніх тэмператур.

ABSTRACT

Diploma work 51 p., 27 figs., 56 sources.

INVASIVE PLANTS, SOSNOVSKY'S HOGWHITE, CANADIAN GOLDEN ROOT, ASH-LEAFED MAPLE, PSEUDOCACIA, ECHINOCYSTIS LOBA, PLANT INVASIONS.

Research object: *Ambrosia artemisiifolia* L. (common ragweed) is an invasive weed common in various climatic zones.

Purpose of the work: study of the influence of growing region and temperature on seed germination of *Ambrosia artemisiifolia* L.

Research methods: seed collection and preparation, experimental conditions, parameter evaluation, statistics.

Results obtained: Seeds of *Ambrosia artemisiifolia* L. show strong regional adaptation:

- Populations from cold regions use low temperatures more effectively.
- Seeds from arid zones are resistant to extreme temperatures, which explains their invasiveness.
- The results indicate the risk of range expansion of ragweed under global warming, especially in regions with increasing average temperatures.